

MATTHYSSENS, Frans-Jan (eigenlijk Franciscus-Joannes), arts, politicus, leraar, publicist (Antwerpen 22 december 1811 - Antwerpen 19 mei 1870).

Zoon van een welgestelde Antwerpse zakenman; hij volgde lager onderwijs te Antwerpen en deed zijn humaniora te Turnhout. In 1831 werd hij kandidaat in de natuurwetenschappen, in 1833, na studie te Parijs en Gent, doctor in de geneeskunde. Na zijn opleiding vestigde hij zich voorgoed te Antwerpen.

Te Antwerpen was Matthyssens weldra actief in de Vlaamsgezinde kring rondom Conscience; hij was lid van Het Heilig Verbond, De Hermans en De Toekomst. In 1845 was hij kandidaat voor de gemeenteraadsverkiezingen op de eerste zelfstandige Vlaamse lijst. In 1847 verliet hij De Olijftak, waarvan hij voorzitter was, toen Conscience en zijn vrienden werden uitgesloten. Hij werd medestichter van Voor Tael en Kunst, waarvan hij tot in 1852 voorzitter was. Als weinig partijgebonden Vlaamsgezinde werd hij in 1848 tot gemeenteraadslid van Antwerpen gekozen; in die functie, die hij van 1848 tot '57 en van 1864 tot aan zijn dood bekleedde, zou hij een belangrijke rol spelen in het bestuur van de stad. Hij stimuleerde de oprichting van een hogere handelsschool te Antwerpen; hij doceerde er geschiedenis der handelsprodukten. In 1855 was hij medeoprichter van het tijdschrift *De Vlaemsche School*. Van de oprichting (1860) af was hij lid van het Antwerpsch Provinciaal Leescomiteit; daar toonde hij zich voorstander van een bloeiend toneellevens door het helpen oprichten van een toneelbibliotheek, het organiseren van toneelwedstrijden en door zijn voorstel tot het bouwen van een Nederlandse schouwburg. Zijn lidmaatschap van verscheidene liefdadige en geneeskundige verenigingen en sommige van zijn geschriften verraden een sociale interesse. Hij schreef en vertaalde in het Nederlands wetenschappelijke werken over geneeskunde, natuurkunde, economie en meetkunde; ze zijn populair-wetenschappelijk, maar hebben zeker bijgedragen tot het vernederlandsen van de technische woordenschat.

LITERATUUR: *Redevoeringen uitgesproken bij de plechtige begrafenis van den heer Franciscus-Joannes Matthyssens in leven gemeenteraadslid der stad Antwerpen* (1870); - *Franciscus-Joannes Matthyssens*, in *De Vlaemsche School* (1870, p. 55-60).

JAN GEENS